

Ympäristöministeriö
PL 35
00023 Valtioneuvosto
Kirjaamo(et)ym.fi

POHJOISPOHJANMAAN MAAKUNTAAN VALTION MAALLE PERUSTETTAVIA LUONNONSUOJELUALUEITA KOSKEVA LAUSUNTO

Asia: Lausuntopyyntö VN/18153/2021

Virkkulan Erämiehet ry kiittää lausuntopyynnöstä ja haluaa esittää asetusluonnokseen seuraavia lähtötietoja ja asetuksen sääntömuutoksia.

SEURAN TIEDOT JA TOIMINTA

Virkkulan Erämiehet ry on Limingan kunnan Virkkulan kylässä toimiva metsästysseura. Virkkulan Erämiehissä on 40 jäsentä, joiden ikähaitari on alakoululaisesta seniorikansalaiseen. Metsästysharrastusta on alueella harrastettu perimätiedon mukaan ainakin 1700 luvulta lähtien, tiedetään Sandelsin joukkojen verottaneen Liminganlahden linnustoa 1808-09 sotien aikana. Seura vaalii metsästysperinteitä ja ja tekee aktiivista luonnonhoitotyötä. Seuran jäsenet suorittavat säännöllisesti riistakolmiolaskennat, tekevät luonnon- jariistanhoitotyötä, esimerkiksi pönttöjä ja pesälaitteita rakentamalla ja huoltamalla sekä riistaruokinnalla. Seuran jäsenet osallistuvat SRVA-toimintaan, metsästäjille järjestettäviin koulutuksiin ja ylläpitävät Tassu-järjestelmää kirjaamalla ilves-, susi- ja muut suurpeto-havainnot. Metsästys on kylän asukkaille tärkeä ja monipuolinen luontoharrastus. Hirvenmetsästyksen lisäksi seuran jäsenet metsästävät pienriistaa, vesi- ja metsäkanalintuja, pienpetoja ja osallistuvat vahinkoeläinten pyyntiin. Alueella on lisääntynyt kauriskanta, jota on metsästetty niukasti.

LIMINGANLAHDEN NATURA 2000 ALUE VIRKKULAN JAKOKUNNAN RAUHOITUSALUE

Virkkulan jakokunta on rauhoittanut omistamansa 400 hehtaarin alueen Liminganlahdelta. Rauhoituksen tarkoituksena on ”lintuvesien suojeluohjelman toteuttaminen sekä linnuston, kasviston ja maankohoamisrannikon luontotyyppien suojelu”.

Myöhemmin Valtio on lunastanut yksityisten omistamia maita jakokunnan alueen viereltä yhteensä n.70 ha. Alueiden metsästys oikeus on vuokrattu Virkkulan Erämiehet ry:lle tai alueen muille metsästysseuroille. Nämä alueet on suunnitelmissa liittää uuteen perustettavaan luonnonsuojelualueeseen (LS-alue:Liminganlahti 588.4 ha).

Liminganlahdella on myös Natura 2000-suojelualue, jonka pinta-ala on 11823 ha, alueesta oli yksityisomistuksessa 97 % ennen viimeisiä maidenlunastuksia. Natura 2000 alueen ulkopuolella olevat maat ovat maanviljelyskäytössä. Virkkulan Erämiesten ranta-alueella on karjan laiduntamista, lampaanhoitoa sekä

satunnaisesti pienimuotoista eläintaloutta.

Maankohoamisen seurauksena rantaviiva on siirtynyt 50 vuoden aikana jokisuistoissa 1 – 2 km ja muualla 200 – 500 m. Maankohoaminen jatkuu vajaan metrin sadassa vuodessa.

SUURPEDOT

Alueella on tapahtunut vuoden 2021 aikana petovahinkoja, joissa susi/sudet ovat raadelleet useita nautoja ja tappanut yli 30 lammasta.

Suurpedoista aiheutuu eläinten kasvattajille menetyksiä kuolleina eläiminä sekä muina kustannuksina (mm. suojelutyöaikaa, valvontakameroita, suoja-aitauksia sekä raadeltujen eläinten asianmukaista hävittämistä).

Jos laidunnusta halutaan jatkaa rantaniittyjen hoitamiseksi, on välttämätöntä , että suurpetojen karkoitus/poisto voidaan hoitaa ilman erillistä lupaprosessia.

VIERASLAJIT JA PIENPEDOT

Rauhoitusalue houkuttelee ranta-alueelle runsaasti kettuja, supeja, minkkejä ja näätiä. Metsästysseura on tehostanut pienpetopyyntiä, koska lintujen pesä- ja poikastuhot ovat lisääntyneet vesilintujen rauhoitusalueella. Riistakeskuksen ja Metsähallituksen toimesta pienpetojen ja vieraslajien pyyntityöhön ollaan lisäämässä resursseja ja palkkaamassa metsästäjiä pyyntityöhön (Helmi projekti)
Esityksessä on rajattu supikoiran metsästys ajalle 20.10. - 31.3. Supikoira torkkuu talvella pesässään, joten metsästyskausi tämän vieraslajin poistoon jäisi olemattomaksi.

VESILINNUT

Vesilintujen metsästys on muutaman maanomistajan harrastuksena, Vuosittain alueelta ammutaan 30-40 vesilintua.

HIRVI

Virkkulan Erämiehillä on ollut sopimus hirvenmetsästyksestä Virkkulan jakokunnan alueella.

KAURIS, VALKOHÄNTÄPEURA

Alueella on muutamia kymmenen yksilön kaurislaumoja.

VILLISIKA, HYLJE

Näitä yksilöitä ei alueella ole suuremmin havaittu, mutta meri tuo mukanaan hylkeitä ja villisikapopulaatio on leviämässä pohjoista kohti. Villisian mukana leviää sikarutto.

RAUHOITTAMATTOMAT LAJIT

Alueen metsiköissä pesii varikseja ja harakoita aiheuttaen tuhoa sorsalintujen ja pikkulintujen pesille.

LS-ALUEIDEN TARKASTELU

Alueiden luonnonhoitotyötä tekevät pääasiassa alueen maanviljelijät ja metsästysseurojen jäsenet. Suojeluesityksessä on metsästysrajoitusten lisäksi rajoituksia, joilla vaikeutetaan luonnonhoitotyötä (esim. liikkuminen mönkijällä). Lisäksi rajoitussäännösten monimuotoisuus, lukuisat poikkeussäännöt ja erilaisuus eri LS-alueiden välillä aiheuttavat turhaa miettimistä luonnonhoitotyössä. Suojelutyön säännöksiä pitää vähentää ja yksinkertaistaa.

Esitetty LS-alue (Liminganlahti) on kartalla ”repaleinen tilkkutäkki” koostuen Valtion

lunastamista maista (588,4 ha). Tällainen erillissarkojen kokoelma aiheuttaa nyt ja tulevaisuudessa harmia kaikille alueen käyttäjille (retkeilijät, maanviljelijät, luonnohoitajat, Helmi-porukka). Maankohoaminen tulee muuttamaan alueen ekologiaa, jolloin LS-alueen vierellä maavil-jelijä hoitaa sarkaansa ja LS-alue pusikoituu ellei LS-alueiden hoitoon ohjata resursseja.

Liminganlahden alueella on laajamittaista karjankasvatusta ja lammastaloutta. Tämän elinkeinon huomioiminen säännöissä on ensiarvoisen tärkeää.

EHDOTAMME LS-ALUEEN SÄÄNTÖHIN

- sääntöjä tulee yksinkertaistaa ja vähentää
- pienpetojen pyynti tulee sallia LS-alueella 1.8. - 30.4.
- kauris- ja valkohäntäpeurojen metsästys LS-alueella sallitaan
- hirvemetsästys on mahdollista myös koirajahtina
- rauhoittamattomien lintujen metsästys sallitaan LS-alueella
- erilaiset riistan- ja luonnonhoitotyöt tulee sallia LS-alueella (esim. Pöntöt ja pesälaitteet)
- Riistakameroiden ja muiden teknisten apuvälineiden käyttö sallitaan LS-alueella pienpetojen metsästyksessä
- Liminganlahden aluekartassa on epäselviä rajalinjoja kun Natura 2000-alue, LS-alue ja vesilintujen metsästysrahoitusalueen rajat risteilevät alueella. Alueella liikuja ei taatusti osaa paikallistaa rajoja.
- LS-alue muotoillaan metsästystä ja maankäyttöä varten yhtenäiseksi alueeksi vaihtamalla maanomistajien ”tontteja” Valtion lunastamiin maihin. Nyt kartalla oleva ”tilkkutäkki” aiheuttaa tulevaisuudessa maankohoamisen edistyessä harmia kaikille alueen käyttäjille. Selväräjaisena aluetta on parempi hallita kaikkien alueen käyttäjien osalta.
- metsästyseurojen harjoittama luonnonhoitotyö (tekopesät, niitto jne)on sallittu LS-alueella.

LOPUKSI

Liminganlahden alueesta on iso osa rauhoitettu metsästykseltä jo aikaisemmin. Mikäli laidunnusta halutaan jatkaa rantaniittyjen hoitamiseksi, niin on välttämätöntä että suurpetojen karkoitus/poistao voidaan hoitaa ilman erillistä lupaprosessia.

Jos metsästystä rajoitetaan LS-alueella ja luonnonhoitotyötä säädellään liikaa, vähenee ja loppuu riistansuojelutyö ja vastaavanlaiset talkoot. Luonnon suojeluun sisältyy myös luonnonhoitotyö, jota varten alueen asukkaat tarvitsevat motivaatiota. Nyt rajoitukset ja monimutkainen säännöstö ei ole kovinkaan innostavaa.

Virkkulan Erämiehet ry
Jorma Pietilä